

РЕГЛАМЕНТИ

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1959 НА КОМИСИЯТА

от 13 юли 2022 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторните технически стандарти, с които се определя образец на договора за осигуряване на ликвидност за акциите на емитент, чиито финансови инструменти се търгуват на пазар за растеж на МСП

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, и по-специално член 13, параграф 13, трета алинея от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 13, параграф 12 от Регламент (ЕС) № 596/2014 се предвижда, че емитент на търгувани на пазар за растеж на МСП финансови инструменти може да сключи договор за осигуряване на ликвидност за своите акции при спазване, сред останалото, на условията за установяване на приета пазарна практика по член 13, параграф 2 от същия регламент. С тези условия се гарантира, че договорите за осигуряване на ликвидност не възпрепятстват действието на пазарните сили и неизкривеното взаимодействие на търсенето и предлагането, да оказват положително въздействие върху пазарната ликвидност и ефикасност и да не пораждат риск за целостта на свързаните пазари. В предвидения в него договорен образец за договори за осигуряване на ликвидност, който има за цел да се гарантира спазването на тези условия, се определят минималните елементи, които договорът за осигуряване на ликвидност следва да съдържа, включително по отношение на прозрачността на пазара и изпълнението на разпоредбите за ликвидност. Страните са свободни да въвеждат допълнителни клаузи, които отразяват особеностите на отделния случай, в съответствие със свободата им на договаряне.
- (2) Ресурсите, които емитент на търгувани на пазар за растеж на МСП финансови инструменти заделя за целите на договор за осигуряване на ликвидност за своите акции, следва да са непосредствено разпознаваеми. Поради това в договора за осигуряване на ликвидност следва да се предвиди откриване на специална сметка за ликвидност. Такава специална сметка за ликвидност е необходима, за да се наблюдава изпълнението на договора за осигуряване на ликвидност и да се обособи търгуването за целите на договора за осигуряване на ликвидност от останалата дейност по търгуване от страна на доставчика на ликвидност, като по този начин се сведе до минимум рискът от конфликт на интереси. В сметката за ликвидност следва да е наличен посочен в договора за осигуряване на ликвидност размер ресурси в парични средства и акции. Тези ресурси следва да се използват единствено за изпълнението на договора за осигуряване на ликвидност.
- (3) Заделените за договора за осигуряване на ликвидност ресурси („ограничения за ресурсите“) следва да са съобразени с целите, посочени в член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 596/2014. По същата причина цените и обемите при търгуването от страна на доставчика на ликвидност следва също да подлежат на ограничения – нещо, което, заедно с ограниченията за ресурсите, следва да сведе до минимум риска осигуряването на ликвидност да доведе до изкуствени промени в цените на акциите и същевременно следва да насърчи редовното търгуване на неликвидни акции.

⁽¹⁾ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1.

- (4) При предишните приети пазарни практики за договорите за осигуряване на ликвидност компетентните органи анализираха средния оборот на акциите, търгувани на пазарите за растеж на МСП. Този анализ показва, че ограниченията за ресурсите следва да зависят от ликвидния профил на съответните акции (ликвидни спрямо неликвидни) и да отчитат търгуваните на съответния пазар обеми. Въз основа на този анализ е целесъобразно договорът за осигуряване на ликвидност да предвижда ограничения за ресурсите, които са определени като процент от средния дневен оборот на съответната акция, като този процент е съобразен с ликвидния профил на акцията и ограничен до дадена максимална стойност, така че договорът за осигуряване на ликвидност да не нарушава целостта и гладкото функциониране на пазара. С оглед на ефективното осигуряване на ликвидност при нисък среден дневен оборот, ресурсите по договора за осигуряване на ликвидност следва да подлежат на единен праг.
- (5) С ограниченията за цените следва да се гарантира, че търгуването, което доставчикът на ликвидност извършва в рамките на договора за осигуряване на ликвидност, не води до изкуствени промени в цените на акциите, когато е налице независим интерес към тези търгувани книжа.
- (6) С ограниченията за обема следва да се гарантира, че предприетите от доставчика на ликвидност сделки не надвишават даден максимален процент от средния дневен оборот на съответните неликвидни и ликвидни акции. Целесъобразно е изчисляването на този среден дневен оборот да се основава на 20-те пазарни дни, предхождащи дадения пазарен ден. Това изчисление дава подходяща представа за търгуването на съответната акция, тъй като обхваща средносрочен период и така изглажда въздействието от пикове на търгуваните обеми в рамките на един или няколко пазарни дни.
- (7) За да се намалят рисковете от пазарна злоупотреба, при обичайни пазарни обстоятелства договорът за осигуряване на ликвидност следва да предвижда, че доставчикът на ликвидност отправя нареждания както за покупка, така и за продажба, освен в изключителни случаи, възпрепятстващи нормалното функциониране на пазара. По същата причина по-мощните нареждания и договорените сделки следва, при определени условия за изпълнението им и ако се извършват в изключителни случаи, да попадат в обхвата на договора за осигуряване на ликвидност. Такива изключителни случаи могат да възникнат, когато в определен момент съотношението на ресурсите в брой и акциите, с които разполага доставчикът на ликвидност, не му позволяват да осигури ликвидност съгласно договора.
- (8) Съгласно договора за осигуряване на ликвидност доставчикът на ликвидност следва да изпълнява договора си за осигуряване на ликвидност независимо от емитента на съответната акция и от решенията, които другите негови бюра за търгуване, групи или звена взимат във връзка с търгуването на тази акция или на финансов инструмент, чиято цена или стойност зависи от нейната цена или стойност или ѝ влияе. Тази независимост на доставчика на ликвидност е необходима, за да не се допусне нарушаване на целостта на пазара.
- (9) За да не се допусне нарушаване на целостта и на подходящото функциониране на съответния пазар за растеж на МСП, променливото възнаграждение на доставчика на ликвидност следва да бъде ограничено. Освен това, с цел да се осигурят равни условия на конкуренция, тези ограничения следва да се прилагат неизменно спрямо всички договори за осигуряване на ликвидност, сключени от емитенти, чиито финансови инструменти се търгуват на пазар за растеж на МСП. От друга страна таванът за променливата част от възнаграждението следва да представлява такъв процент от общото възнаграждение, който, без да е много нисък – за да насърчи доставчика на ликвидност да изпълнява коректно договора, да не бъде твърде висок, за да не насърчи поведение, което може да застраши целостта и подходящото функциониране на съответния пазар.
- (10) Прозрачността при договорите за осигуряване на ликвидност е гарант за целостта на пазара и за защита на инвеститорите. С цел да се позволи на останалите пазарни участници да взимат информирани решения за акциите, предмет на договора за осигуряване на ликвидност, последният следва да предвижда задължения за прозрачност при различните етапи на осигуряване на ликвидност – преди влизането в сила на договора за осигуряване на ликвидност, по време на срока му на действие и след неговото прекратяване. В това отношение е необходимо да се определи страната, която ще изпълнява задълженията за прозрачност. С цел да се улесни събирането на информация за съответните акции, тази страна следва да бъде емитентът, който следва да публикува съответната информация на своя уебсайт.
- (11) Настоящият регламент е изготвен въз основа на проекта на регулаторен технически стандарт, представен на Комисията от Европейския орган за ценни книжа и пазари,

- (12) Европейският орган за ценни книжа и пазари проведе открити обществени консултации по проекта на регулаторен технически стандарт, въз основа на който е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните разходи и ползи и поиска становище от Групата на участниците от сектора на ценните книжа и пазарите, създадена с член 37 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Образец на договор за осигуряване на ликвидност

За целите на сключването на договор за осигуряване на ликвидност, както е посочено в член 13, параграф 12 от Регламент (ЕС) № 596/2014, емитентите на финансови инструменти, търгувани на един или повече пазари за растеж на МСП, използват образца в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Образец на договор за осигуряване на ликвидност

ДОГОВОР ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЛИКВИДНОСТ

Настоящият договор за осигуряване на ликвидност („договорът“) е сключен на [дата]

между

[име на дружеството],

дружество с акционерен капитал на стойност [.....] [евро/национална парична единица], с адрес на седалището [адрес], заведено в търговския регистър на [град/държава] под номер [.....], представлявано от [.....],

(„емитент“)

и

[име на дружеството], дружество с акционерен капитал на стойност [.....] [евро/национална парична единица], с адрес на седалището [адрес], с издаден от [национален компетентен орган] лиценз с номер [.....] и заведено в търговския регистър на [град/държава] под номер [.....], представлявано от [.....],

(„доставчик на ликвидност“)

(наричани по-нататък заедно „страните“)

Страните се споразумяха за следното:

1. Определения

В настоящия договор [и във всички негови изменения] следните думи и изрази имат следните значения:

- а) „пазар“ означава пазарът за растеж на МСП, на който акциите на емитента са регистрирани и се търгуват и на който се изпълнява договорът, т.е. [наименование на пазара (или пазарите) за растеж на МСП];
- б) „акции“ означава акционерният капитал на емитента на стойност [.....] [евро/национална парична единица], който е регистриран и се търгува на пазара, и е разделен на [.....] акции с номинална стойност [.....] със следния код (или кодове) ISIN: [.....];
- в) „сметка за ликвидност“: специална сметка [номер.....], открита от доставчика на ликвидност на името на емитента;
- г) „среден дневен оборот“ означава общият оборот на съответните акции, разделен на 20, като този общ оборот е сборът на производенията – за всяка изпълнена през 20-те предходни пазарни дни на съответния пазар за растеж на МСП сделка – на броя разменени между купувачите и продавачите акции и цената, на която са разменени;
- д) „ликвидни акции“ означава акции, които имат ликвиден пазар по смисъла на член 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567 ⁽¹⁾;
- е) „неликвидни акции“ означава акции, които нямат ликвиден пазар по смисъла на членове 1 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567.

2. Задължения на доставчика на ликвидност**2.1. Притежаване на лиценз**

С настоящото доставчикът на ликвидност удостоверява пред емитента, че е надлежно лицензиран от [националния компетентен орган] да извършва [финансовата услуга] и че е регистриран член на пазара. Доставчикът на ликвидност се задължава да запази издадения от компетентния орган лиценз и пазарното членство за целия срок на договора.

[Допълнителни задължения]

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/567 на Комисията от 18 май 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определенията, прозрачността, компресирането на портфейл и надзорните мерки за намеса по отношение на продукти и управление на позиции (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 90).

2.2. Независимост на доставчика на ликвидност

2.2.1. При изпълнението на настоящия договор доставчикът на ликвидност действа независимо от емитента.

2.2.2. Доставчикът на ликвидност разполага с механизми за осигуряване на независимост на решенията за търгуване, взимани по настоящия договор, от решенията, които неговите други бюра за търгуване, групи или звена взимат във връзка с търгуването на обхваната от мандата му по настоящия договор акция или на финансов инструмент, чиято цена или стойност зависи от цената или стойността на тази акция или ѝ влияе, в т.ч. нареждания от клиенти, управление на портфейл или нареждания, направени за негова сметка.

2.2.3. Доставчикът на ликвидност поддържа подходяща вътрешна структура и контролни механизми за осигуряване на независимост на служителите си, отговарящи за търгуването по настоящия договор, от неговите други бюра за търгуване или занимаващи се с търгуване групи или звена.

2.3. Конфликт на интереси

Доставчикът на ликвидност разполага с подходящи механизми за предотвратяване и преодоляване на конфликтите на интереси при изпълнението на настоящия договор.

2.4. Сметка за ликвидност

2.4.1. Доставчикът на ликвидност открива сметка за ликвидност, заредена с ресурси в парични средства и/или акции, предоставени от емитента за целите на договора за осигуряване на ликвидност.

2.4.2. По сметката за ликвидност доставчикът на ликвидност записва всички предприети по настоящия договор сделки – и само тях.

2.4.3. Доставчикът на ликвидност използва предоставените по сметката за ликвидност ресурси изключително за целите на изпълнението на задълженията си по настоящия договор за осигуряване на ликвидност.

2.4.4. Доставчикът на ликвидност не блокира по сметката за ликвидност нито паричните средства, нито акциите и спазва посочените в точка 3.3, параграф втори прагове за тези ресурси.

2.4.5. Доставчикът на ликвидност закрива сметката за ликвидност при изтичане или прекратяване на договора, като незабавно прехвърля в посочените от емитента сметки всички държани по сметката за ликвидност парични средства или акции.

2.5. Нареждания за покупка и продажба

2.5.1. Доставчикът на ликвидност се задължава да отправя нареждания за покупка и продажба на акциите на пазара единствено с цел повишаване на тяхната ликвидност и подобряване на редовното търгуване с тях или избягване на колебания в цените, които не са оправдани от пазарната конюнктура. Доставчикът на ликвидност отправя нареждания както за покупка, така и за продажба.

2.5.2. Доставчикът на ликвидност се задължава да не отправя подвеждащи за трети страни нареждания.

2.5.3. Доставчикът на ликвидност се задължава да не променя пазарната цена, когато към търгуваните книжа е налице интерес от независими трети страни или от негови занимаващи се с други дейности по търгуване независими бюра за търгуване, групи или звена. Когато отправя нареждания за покупка на акции, доставчикът на ликвидност се задължава да го прави на цена, не по-висока от по-високата от следните: най-високата независима оферта за покупка в регистъра на нарежданията или последната независима изпълнена сделка. Когато отправя нареждания за продажба на акции, доставчикът на ликвидност се задължава да го прави на цена, не по-ниска от по-ниската от следните: най-ниската независима оферта за продажба в регистъра на нарежданията или последната независима изпълнена сделка.

2.5.4. Посоченото в точка 2.5.1 задължение за отправяне на нареждания както за покупка, така и за продажба не се прилага при някои от следните обстоятелства:

- а) ситуация на нестабилност, която води до променливост на цената на акцията, предмет на договора за осигуряване на ликвидност, или ситуация на изключителна нестабилност, която води до променливост на цените на повечето търгувани на пазара финансови инструменти;
- б) война, профсъюзни мероприятия, граждански размирици или киберсаботажи;
- в) хаотична среда на търгуване, при която поддържането на коректно, организирано и прозрачно изпълнение на сделките е изложено на риск, и когато доставчикът на ликвидност е в състояние да докаже някои от следните:
 - i) функционирането на пазарната система е било сериозно нарушено от забавяния и прекъсвания;
 - ii) извършени са били множество грешни нареждания или сделки;
 - iii) пазарният капацитет за предоставяне на услуги е станал недостатъчен.

2.6. Ежедневно търгуване

2.6.1. Дневният търгуван от доставчика на ликвидност обем не надхвърля следните прагове:

- а) при неликвидните акции: 25 % от средния дневен оборот;
- б) при ликвидните акции: 15 % от средния дневен оборот.

Ако обемът по буква а) не би му позволил ефективно да осигурява ликвидност, доставчикът на ликвидност може да приложи твърд праг от 20 000 евро, а в държавите членки, чиято парична единица не е еврото – съответната стойност в националната парична единица, определена по фиксинга на Европейската централна банка към 31 декември предходната година.

2.6.2. Големите нареждания и договорените сделки, посочени в член 4, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и в член 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/587 на Комисията ⁽³⁾, попадат в обхвата на настоящия договор за осигуряване на ликвидност, ако изпълняват изброените по-долу условия:

- а) изпълняват се на мястото на търговия;
- б) изпълняват се според пазарните правила;
- в) предприемат се в изключителни ситуации.

При условията, предвидени в букви а), б) и в), доставчикът на ликвидност може за дадения пазарен ден да надхвърли праговете по точка 2.6.1.

2.7. Отчетност

2.7.1. Доставчикът на ликвидност се задължава да съхранява в продължение на пет години подходяща документация за свързаните с договора нареждания и сделки.

2.7.2. Доставчикът на ликвидност се задължава да съхранява в продължение на пет години документацията, доказваща, че отправените нареждания се завеждат отделно и всяко едно за себе си – без да събира нарежданията от други клиенти или от собствената си дейност по търгуване за собствена сметка, както и да проверява тази документация спрямо изискванията за нея или чрез друга функция за вътрешен контрол.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите за финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

⁽³⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/587 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за изискванията за прозрачност към местата на търговия и инвестиционните посредници по отношение на акциите, депозитарните разписки, борсово търгуваните фондове, сертификатите и другите подобни финансови инструменти, както и за задълженията за изпълнение на сделките при някои търгувани на място на търговия акции или от страна на систематичен участник (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 387).

2.8. Одит и спазване на изискванията

Доставчикът на ликвидност разполага с ресурси за осигуряване спазването на изискванията и за одит, които му позволяват текущо да наблюдава и осигурява неотклонното спазване на приложимата нормативна уредба и на условията, определени в настоящия договор.

2.9. Прозрачност

Доставчикът на ликвидност се задължава да предоставя на емитента цялата информация, която е необходима на този емитент, за да изпълнява задълженията си за прозрачност към обществеността и [националния компетентен орган].

3. Задължения на емитента

3.1. Независимост на доставчика на ликвидност

Емитентът не упражнява никакво влияние върху доставчика на ликвидност във връзка с изпълнението на договора за осигуряване на ликвидност.

3.2. Прозрачност

3.2.1. При поискване от съответния [национален компетентен орган], емитентът му предоставя своевременно екземпляр от настоящия договор.

3.2.2. Емитентът се задължава да оповестява и редовно да актуализира на своя уебсайт цялата посочена по-долу информация: [Информацията се оповестява и на уебсайта на доставчика на ликвидност и/или на уебсайта на пазара, или чрез други средства].

а) преди настоящият договор да започне да се прилага:

- i) идентификационните данни на емитента и на доставчика на ликвидност;
- ii) идентификационните данни на акциите, предмет на настоящия договор;
- iii) началната дата и срока на действие на настоящия договор, както и ситуациите или условията, водещи до неговото временно прекъсване, спиране или прекратяване;
- iv) посочване на пазара, на който ще се изпълняват задълженията, определени в настоящия договор, и когато е приложимо, на възможността за изпълнение на сделки в съответствие с точка 2.6.2 от настоящия договор;
- v) ресурсите в парични средства и акции, предоставени за целите на настоящия договор в сметката за ликвидност;

б) по време на изпълнението на договора:

- i) на всеки шест месеца – съвкупни дневни данни за извършеното по настоящия договор търгуване, включително:
 - броя изпълнени сделки;
 - изгървания обем;
 - средния размер на сделките и средните котирани спредове;
 - цените на изпълнените сделки;
- ii) всяка промяна в оповестената преди това информация за договора за осигуряване на ликвидност, в т.ч. в предоставените от емитента парични средства и брой акции;

в) след прекратяването на договора:

- i) факта, че договорът вече не е в сила;
- ii) описание на начина на изпълнение на договора;
- iii) мотивите за прекратяването му;
- iv) при изтичане на срока на договора – информацията във връзка с неговото изтичане.

3.3. Ограничения за ресурсите, заделени за изпълнението на договора

Емитентът зарежда сметката за ликвидност с такива ресурси в парични средства или акции, които са съобразени с целта за повишаване на ликвидността. Стойността на ресурсите е [XXX и XXX, съответно в парични средства и акции].

Заделените от емитента ресурси не превишават следните прагове:

- а) при неликвидните акции: 500 % от средния дневен оборот на акцията с ограничение 1 млн. евро;
- б) при ликвидните акции: 200 % от средния дневен оборот на акцията с ограничение до 20 млн. евро.

Ако прагът от 500 % по буква а) не му позволява ефективно да осигурява ликвидност, доставчикът на ликвидност може да приложи праг от 500 000 евро.

За емитентите в държави членки, чиято парична единица не е еврото, съответната равностойност в националната парична единица се определя от фиксинга на Европейската централна банка към 31 декември на годината, предхождаща датата на настоящия договор.

3.4. Възнаграждаване на доставчика на ликвидност

За предоставените по настоящия договор услуги доставчикът на ликвидност получава от емитента следното възнаграждение: [посочва се стойност] и [посочва се процент] от [посочват се видът възнаграждение, критериите за определяне на променливото възнаграждение, което не може да надхвърля 15 % от общото възнаграждение, както и таксите и честотата на плащанията].

4. Спиране или ограничаване на настоящия договор

4.1. [ситуации или условия, при които изпълнението на договора може да бъде спряно или ограничено]

5. Други договорни условия

5.1. [Страните могат да добавят допълнителни клаузи към образеца на договора, за да отразят особеностите на дадения случай, в съответствие с принципа на свободата на договаряне на страните (напр. законодателство, уреждащо договора; поверителност; продължителност; прекратяване; подновяване; компетентност; както и всякакви други допълнителни клаузи с оглед на особеностите на дадения случа)]

6. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТОДОГОВОРА

Емитентът е предоставил проект на настоящия договор на [пазарен оператор], който е одобрил условията на проектодоговора. С настоящото емитентът потвърждава, че условията, съдържащи се в настоящия договор, са същите като тези в проектодоговора, които [пазарният оператор] е одобрил.

В потвърждение на горното настоящият договор бе сключен на [ден], [месец] и [година].

ПОДПИСАНО ОТ:

Емитент:

[наименование]

за и от името на

[наименование]

Доставчик на ликвидност:

[наименование]

за и от името на

[наименование]
